

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, <http://gamta.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „DGE Baltic Soil and Environment“
El. p. iae@dge-baltic.lt

2016-11-24 Nr. (28.5)-A4-11984
Į 2016-11-15 Nr. R-16/313

Kopija
Adresatams pagal sąrašą

ATRANKOS IŠVADA DĖL PLANUOJAMOS ŠILUMOS IR ELEKTROS ENERGIJOS GAMYBOS KOGENERACINIAME ĮRENGINYJE, KURUI NAUDOJANT BIODUJAS, PAGAMINTAS IŠ KIAULIŲ MĖŠLO (SRUTŲ) IR BIOMASĖS FERMENTACIJOS PROCESO METU, POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Informaciją pateikė

UAB „DGE Baltic Soil and Environment“ (įm. kodas 300085690), Žolyno g. 3, Vilnius, tel. +370 5 2644304, faks. +370 5 2153784, el. p. iae@dge-baltic.lt

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas

UAB „Zenergija“ (įm. kodas 302850121), Ozo g. 10A, LT-08200 Vilnius, tel. +370 5 2356080, faksas +370 5 2356089, el. p.: info@modusenergija.lt

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas

Šilumos ir elektros energijos gamyba kogeneraciniame įrenginyje, kurui naudojanti biodujas, pagamintas iš kiaulių mėšlo (srutų) ir biomasės fermentacijos proceso metu.

Planuojama ūkinė veikla įrašyta į Lietuvos Respublikos Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 11.2 punktą (nepavojingų atliekų naudojimas energijai gauti ar šalinimas, išskyrus 1 priedo 9.7 punkte nurodytą veiklą), todėl šiai planuojamai ūkinei veiklai (toliau – PŪV) turi būti atlikta atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV).

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta

Rupinskių k. 4, Kazitiškio sen., Ignalinos r. sav., esančio žemės sklypo (kadastrinis Nr. 4537/0009:28 Kazitiškio k. v.) 2 ha dalis, kurią UAB „Zenergija“ nuomos teise iki 2037 m. įsigijo iš UAB IDAVANG (buv. UAB „Saerimner“).

Planuojamas sklypas yra kaimiškoje vietovėje ir patenka į UAB IDAVANG Rupinskių kiaulių komplekso sanitarinės apsaugos zonos ribas. Šiaurinėje pusėje PŪV sklypas ribojasi su UAB IDAVANG Rupinskių padalinio statiniais, iš vakarų - su rajoniniu keliu Nr. 1440, už kurio yra Kazitiškio miško masyvas. Teritorija nuo kelio atskirta medžių juosta. Iš pietų ir rytų pusių sklypą supa Kazitiškio miškas. Artimiausios pavienės sodybos nuo įmonės teritorijos nutolusios maždaug už 490 m vakarų kryptimi, 580 m ir 670 m šiaurės rytų kryptimis. Artimiausia gyvenvietė - Kazitiškis, kuri nuo įmonės nutolusi apie 2,5 km pietvakarių kryptimi. Artimiausia požeminio vandens vandenvietė – Rupinskių (Nr. 4206, geologinis indeksas agIIdn-žm) – apie 410 m šiaurės vakarų kryptimi. UAB „Zenergija“ teritorija patenka į šios vandenvietės 3B apsaugos juostą, tačiau planuojama veikla šioje juostoje nėra draudžiama. PŪV teritorijoje nėra išvystyti centralizuoti inžineriniai tinklai, tačiau greta yra UAB „Zenergija“ planuojamai veiklai reikiama infrastruktūra – elektros tinklai, UAB IDAVANG vietiniai šilumos tinklai.

PŪV sklypas nėra įtrauktas į saugomų teritorijų, gamtos paveldo objektų, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų sąrašą, jis nėra valstybinių rezervatų, nacionalinių ar

gamtos draustinių ir kitų saugotinių teritorijų apsauginėje zonoje ar juostoje. Artimiausios saugomos teritorijos: Aukštaitijos nacionalinis parkas yra apie 4,2 km atstumu vakarų kryptimi, Ažvinių girios botaninis-zoologinis draustinis - už 4,2 km vakarų kryptimi. Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ buveinių apsaugai svarbi teritorija - Kazitiškio pelkė - nuo PŪV vietos nutolusi 3,2 km pietvakarių kryptimi, o paukščių apsaugai svarbi teritorija - Dysnų ir Dysnykščio apyežerių šlapžemių kompleksas - 4,7 km šiaurės rytų kryptimi. Remiantis Nekilnojamųjų kultūros vertybių registro duomenimis, planuojamoje teritorijoje nekilnojamųjų kultūros paveldo vertybių nėra. PŪV teritorija taip pat nesiriboja su kultūros vertybių registre įrašytų kultūros paveldo objektų teritorijomis ir jų apsaugos zonomis. Iki artimiausios nekilnojamiosios kultūros paveldo vertybės - Ažubalio k., Vidiškių sen. esančio Ažubalio, Bajorų piliakalnio su gyvenviete (kodas 24557), kurį sudaro Ažubalio, Bajorų piliakalnio su gyvenviete piliakalnis (kodas 1956) ir Ažubalio, Bajorų piliakalnio su gyvenviete gyvenvietė (kodas 24558), vizualinės apsaugos zonos – apie 2,1 km pietryčių kryptimi.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

UAB „Zenergija“ 2016 m. pabaigoje pradės eksploatuoti 999 kW elektros generavimo galios ir 1058 kW bendros šiluminės galios kogeneracinę biodujų jėgainę, kurioje iki UAB IDAVANG Rupinskų padalinys po karantino pradės gaminti pakankamą biodujų gamybai reikalingo mėšlo kiekį, bus naudojamos iš kitų biodujų gamybos objektų atvežamos nusierintos biodujos. Vėliau, UAB IDAVANG Rupinskų kiaulių kompleksui po karantino pradėjus gaminti pakankamą mėšlo kiekį, numatoma iš šiame padalinyje susidarancio kiaulių mėšlo bei iš kitų ūkių atvežamos biomasės biodujas gaminti vietoje ir atsisakyti atvežamų iš kitų įmonių biodujų naudojimo energijos gamybai kogeneracinėje jėgainėje. Šiuo tikslu numatoma įrengti tris po 3617 m³ tūrio bioreaktorių su kita reikiama biodujų gamybai įranga (technine patalpa su bioreaktorių siurbline, srutų padavimo ir atidirbto substrato tinklais, dujų nusierinimo įranga, 145 m² ploto biomasės, 2900 m² ploto silosavimo bei 1000 m² ploto asfaltbetonių dengta biomasės iškrovimo/pakrovimo aikštelėmis, dozatoriumi, avariniu dujų fakelu, moduline transformatorine, svarstyklėmis ir kita infrastruktūra). Numatoma pagaminti iki 3800 tūkst. Nm³ biodujų. Susidariusios biodujos bus kaupiamos antriniuose bioreaktoriuose, virš biomasės, fiksuoto kupolo biodujų talpyklose (kaupyklose), kuriose įmontuoti dujų lygio indikatoriai ir slėgio vožtuvai, ir dujų linija nukreipiamos į kogeneracinę jėgainę energijai gaminti. Pagamintų biodujų nusierinimui bus naudojamas oras, geležies chloridas ir anglies filtras. Siekiant išvengti sprogo pavojaus bioreaktoriuose dėl galimo biodujų pertekliaus (jei sustotų vidaus degimo variklio darbas), perteklinės biodujos būtų deginamos avariniame fakele, aprūpintame patikima nenutrūkstamo veikimo elektrine uždegimo sistema, kurios veikimas suderintas proporcingai valandinei pikinei biodujų gamybai. Kogeneraciniame bloke pagaminta šiluminė energija bus panaudojama biodujų gamybos procese reikiamos temperatūros palaikymui, o taip pat gamybinių bei buitinių patalpų apšildymui. Elektros energija bus perduodama į skirstomuosius elektros energijos tiekimo tinklus. Rengiant projektą bus svarstoma galimybė perteklinę šilumą, jeigu tokios bus, tiekti esamiems kiaulių komplekso pastatams šildyti. Procesu pabaigoje susidaręs substratas (atidirbusi nudujinta žaliava), kuris laikomas aukštos kokybės trąša, bus išpumpuojamas į požeminį substrato surinkimo rezervuarą, iš kurio tiekiamas į UAB IDAVANG Rupinskų padalinio kiaulių kompleksui priklausantį frakcionavimo įrenginį. Už separuoto substrato laikiną saugojimą uždaroje lagūnose bei mėšlidėje ir panaudojimą laukų tręšimui bus atsakinga UAB IDAVANG. Per metus numatoma sunaudoti iki 35770 t mėšlo ir 14600 t vietoje pagaminamo siloso ir kitos biomasės. Skystas mėšlas (srutos) į bioreaktorių dozavimo įrenginį bus tiesiogiai teikiamas iš kiaulių fermos per srutų padavimo rezervuarą sandariais vamzdžiais. Biomasė bus transportuojama ūkininkų bei žemės ūkio bendrovių sunkiasvorėmis mašinomis (sandariose priekabose). Didžioji dalis biomasės (apie 8760 t) bus tiekiamas apie 2 savaites, rudenį, po derliaus nuėmimo ir silosuojama vietoje tam skirtoje 2900 m² ploto aikštelėje. Vanduo, tiekiamas iš UAB IDAVANG priklausancio gręžinio, prisijungiant prie esamos vandentiekio linijos, bus naudojamas tik techninėje patalpoje buitines reikmėms -

rankoms plauti (2 darbuotojai). Numatyta, kad buitinės nuotekos, susidarysiančios šioje patalpoje, bus surenkamos į buitinių nuotekų rezervuarą (6 m³ talpos), reguliariai išsiurbiamos ir pagal sutartį su registruotu nuotekų vežėju bus išvežamos į artimiausią nuotekų valyklą. Surinktas lietaus vanduo nuo frontalinio autopakrautuvo (transportuojančio biomasę iš silosinės į dozatorių) darbo zonos ir asfaltuotos aikštelės šalia bioreaktorių (1000 m²) bus nuvedamos suformuotais nuolydžiais į surinkimo šulinėlius ir perpumpuojamos į pirminį reaktorių. Paviršinės nuotekos (491,36 m³/m.) nuo bioreaktorių ir likusios teritorijos dalies, kurių užterštumas neviršys Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamente nustatytų į gamtinę aplinką išleidžiamų nuotekų užterštumo reikalavimų, suformuotais nuolydžiais bus nuvedamos į greta esančius melioracijos griovius.

Biodujų gamybai bei gamybinių ir buitinių patalpų apšildymui bus naudojama elektros energijos gamybos metu pasigaminusi šiluminė energija. Dėl šios priežasties bioreaktoriuose vykstančių technologinių procesų temperatūrinio režimo palaikymui nebus reikalingas atskiras išskastinį kurą naudojantis šilumos gamybos įrenginys.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

Planuojamos ūkinės veiklos teritorija nepatenka ir nesiriboja su Natura 2000 teritorijomis. Artimiausia buveinių apsaugai svarbi teritorija – Kazitiškio pelkė, nuo PŪV teritorijos nutolusi 3,2 km pietvakarių kryptimi, todėl neigiamo poveikio šios teritorijos saugomoms gamtos vertybėms nenumatoma. Atsižvelgiant į planuojamos ūkinės veiklos vietos padėtį Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų atžvilgiu, planuojamos ūkinės veiklos poveikio reikšmingumo „Natura 2000“ teritorijoms nustatymas netikslingas.

6. Pastabos, pasiūlymai

6.1. Apie priimtą atrankos išvadą užsakovas ar PAV dokumentų rengėjas, gavęs atrankos išvadą, per 10 darbo dienų turi pranešti visuomenei, paskelbdamas visuomenei informaciją vadovaudamasis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Tvarkos aprašas), nustatyta tvarka. Teikiant informaciją visuomenei apie atrankos išvadą dėl poveikio aplinkai vertinimo nurodyti, kad išsamiau susipažinti su informacija apie planuojamą ūkinę veiklą galima Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo departamento Panevėžio ir Utenos skyriuje, Metalo g. 11, Utena, 205 k., tel. (8 389) 68 784.

6.2. Užsakovas turi raštu informuoti atsakingą instituciją (Aplinkos apsaugos agentūrą) apie pranešimo paskelbimą minėtame Tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse, kartu pridėdamas laikraščių, kuriuose skelbtas pranešimas, kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės(-ių) ir seniūnijos(-ų), kurių teritorijas apima planuojama ūkinė veikla, su savivaldybės(-ių) ir seniūnijos(-ų) informacine žyma apie gavimo faktą ir data.

6.3. Planuojamos ūkinės veiklos vykdymui bus reikalingas Taršos leidimas.

6.4. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius privalo laikytis visų aktualių vykdomą veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų ir atitinkamai peržiūrėti ir keisti veiklos rodiklius, keičiantis teisiniam reguliavimui. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankos išvadai priimti pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą

7.1. Planuojama ūkinė veikla – kogeneracinės biodujų jėgainės įrengimas Ignalinos rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane numatytiems sprendiniams neprieštarauja.

7.2. Pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją ir atliktus oro taršos sklaidos modeliavimo rezultatus aplinkos oro teršalų teršalų – anglies monoksido, azoto oksidų, sieros dioksido

koncentracijos tiek be fono, tiek su fonu objekto aplinkoje bei gyvenamosios aplinkos ore neviršija nustatytų aplinkos oro užterštumo normų.

7.3. Siekiant išvengti nemalonių kvapų patekimo į aplinką, numatytas biodujų valymas nuo sieros vandenilio. Biologinio (paduodant reikalingą oro kiekį ir geležies chloridą į bioreaktorių) ir cheminio (naudojant anglies filtrą prieš patenkant į kogeneracinį bloką) proceso metu iš susidariusių biodujų bus pašalinama didžioji dalis sieros vandenilio (nuo pradinio 2000 -2400 ppm sumažinama iki mažiau nei 150 ppm).

7.4. Pastačius biojėgainę, likutinio substrato kvapas, lyginant su neapdorotomis srutomis, sumažės iki 60 %, kas pagerins artimiausių kaimo vietovių gyvenamosios aplinkos kokybę. Pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją ir kvapų emisijos sklaidos rezultatus suskaičiuota maksimali kvapo koncentracija prie planuojamos ūkinės veiklos objekto sudaro $0,27 \text{ UO}_E/\text{m}^3$, artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje - $0,07 \text{ UO}_E/\text{m}^3$ ir neviršija leidžiamos ribinės kvapo vertės - $8 \text{ UO}_E/\text{m}^3$.

7.5. Pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją ir triukšmo lygio skaičiavimo rezultatus, su PŪV susijęs triukšmo lygis artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje bei ties sklypo ribomis visais paros periodais neviršys leistinų HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ triukšmo ribinių dydžių.

7.6. PŪV teritorijos ribose ir gretimybėse nėra saugomų teritorijų, tarp jų ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų, gamtos ir kultūros vertybių, eksploatacinių išteklių telkinių, kuriems planuojamos veiklos įgyvendinimas galėtų turėti reikšmingas pasekmes.

7.7. Planuojamos biodujų gamybos sklypas patenka į Rupinskų vandenvietės 3B apsaugos juostą, tačiau planuojama veikla šioje juostoje nėra draudžiama ir nenumatoma vandenvietės tarša, kadangi biodujų gamybos procesai yra uždari, technologinių nuotekų nesusidarys, paviršinės nuotekos nuo galimai teršiamų teritorijų (frontalinio autopakrautuvo, transportuojančio biomasę iš silosinės į dozatorių, darbo kelio ir asfaltuotos aikštelės šalia bioreaktorių) bus surenkamos ir panaudojamos technologiniame procese.

7.8. Planuojamos ūkinės veiklos metu susidarantių atliekų tvarkymas atitiks Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo reikalavimus ir kitus atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus.

8. Priimta atrankos išvada

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, priimama atrankos išvada: planuojamai ūkinei veiklai – šilumos ir elektros energijos gamybai kogeneraciniame įrenginyje, kurui naudojant biodujas, pagamintas iš kiaulių mėšlo (srutų) ir biomasės fermentacijos proceso metu, poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo dienos. Šis sprendimas gali būti persvarstomas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka - suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai, šiuo atveju Aplinkos apsaugos agentūrai, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius), per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktorius įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo departamento direktorė

Justina Černienė

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS 2016-11-29 RAŠTO NR. (28.5)-A4-11984
ADRESATŲ SĄRAŠAS**

UAB „Zenergija“

Ozo g. 10A, LT-08200 Vilnius

El. paštas: info@modusenergija.lt

Ignalinos rajono savivaldybės administracijai

Laisvės a. 70, 30122 Utena

El. paštas: info@ignalina.lt

Utenos apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos

Ignalinos priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai

Taikos g. 15, 30125 Ignalina

El. paštas: ignalina.pgt@vpgt.lt

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos

Utenos skyriui

Utenio g. 5, 28248 Utena

El. paštas: utena@heritage.lt

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos

Utenos departamentui

S. Dariaus ir S. Girėno g. 12, 28240 Utena

El. paštas: utena@nvsc.lt

Žiniai:

Aplinkos ministerijos Utenos regiono aplinkos apsaugos departamentui

Metalo g. 11, 28217 Utena

El. paštas: utena@urd.am.lt